

РЕШЕНИЕ

№ 490

гр. Пазарджик, 16.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК, IX НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ, в публично заседание на шести декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Елисавета Радина

при участието на секретаря Х.В.

като разгледа докладваното от Елисавета Радина Административно наказателно дело № 20225220201685 по описа за 2022 година

Производството по реда на чл.63 от ЗАНН.

Образувано е въз основа на жалба от И. Ф. У. с. Априлци, ЕГН ***** против Наказателно постановление 13-2200338/27.10.22 на директор на Дирекция „Инспекция по труда“ гр. Пазарджик, с което на жалбоподателя на основание чл. 416, ал.5 вр. Чл. 414, ал.3 от КТ за нарушение на чл. 62, ал.1 вр.чл. 1 , ал.2 от КТ е наложена глоба в размер на 1500 лв.

В жалбата се навеждат доводи за процесуално-правна и материално-правна незаконосъобразност на обжалваното НП и се иска отмяната му.

В съдебно заседание жалбоподателят сам и чрез своя процесуален представител, поддържа жалбата и искането в нея за обосноваване на което ангажира и допълнително доказателства. Претендира разноски.

Въззиваемата ДИТ Пазарджик, чрез законовия си представител, оспорва жалбата и също настоява за разноски при потвърждаване на НП.

Като взе предвид изложените в жалбата оплаквания и прецени събраните по делото гласни и писмени доказателства Съдът установи:

На 24.08.22г., преди обяд, свидетелите М. и С. - от ДИТ Пазарджик

отпътували от пътя Пазарджик за Панагюрище. Когато преминавали през землището на с. Априлци, забелязали масиви със засят пипер и десетина лица, които обирали плодовете. Решили да предприемат внезапна проверка и спрели.

Първоначално получили отказ за съдействие от берачите, които само повикали на място стопанисващия насажденията – жалбоподателя, който пристигнал. Заварените на място лица предоставили личните си данни, които инспекторите отразили в съставен на място протокол – л. 20-21. Едно от заварените лица било посоченото с пълните идентифициращи го данни (три имена и ЕГН) в констативната част на акта и НП.

На място имало празни и пълни кашони с чушки.

Инспекторите провери с У. и лицата разговори относно отношенията по между им във връзка с беритбата. Станало ясно, че няма сключени трудови договори, а той ги бил помолил да му помогнат да оберат чушките, които поради проливните валежи започнали да се скапват. Уговорили всеки от тях за помощта, която му окаже по обирането, да си набере няколко килограма чушки, по своя преценка .

Изискани били от жалбоподателя документи, които той не представил. Била му отправена му била покана за съставяне на АУАН , на която той не се отзовал и процесният акт бил съставен в негово отсъствие. Впоследствие бил изпратен по пощата и получен от него (виж л. 26-27, както и признанията му в с.з. и въз основа на него било издадено атакуваното НП, с което за описаното и квалифицирано и в акта нарушение по чл. 62, ал.1 от КТ вр. чл. 1, ал.2 от КТ и на основание : чл. 416, ал.5 от КТ и чл. 414, ал.3 от КТ е наложена глоба в размер на 1500 лева.

Още с жалбата са развити възражения за процесуална неизправност на акта и НП ,заявени досежно процедурата по съставяне на акта, както и досежно съответствие между съдържимото във всеки от тях, а и помежду им описание на нарушението и квалификацията му и от друга страна съответствие между акта и НП.

Напълно неоснователна е претенцията за съставяне на акта в нарушение на нормативно предписаната за това процедура по ЗАНН. Поканата за съставяне на акта е била изпратена с пощенска пратка и получена (л. 13-14) от жалбоподателя, както и той сам признава в с.з. (л. 47, гърба).

След съставянето му , актът е изпратен по пощата и отново е връчен (л. 26-27), което също се признава от жалбоподателя в съдебно заседание.

Актът и НП не страдат от неяснота или дефицит на изложените обстоятелства по извършване на нарушението. Ясно са посочени дата и място на извършване на нарушението, вкл. чрез конкретни географски параметри (по GPS). Достатъчни, като яснота и обем, факти описват и вмененото бездействие – неуреждане на отношенията с посоченото лице като трудови чрез сключване на трудов договор във връзка с констатациите , че посоченото поименно и с индивидуализиращия го единен граждански номер „предоставя работната си сила“. При това описание (относно конкретно и ясно посочените действия на завареното лице и възприето бездействие от страна на жалбоподателя, в чиято полза е извършена работата по беритбата) е приета и съответната нему правна квалификация – по чл. 62, ал.1вр. чл. 1, ал.2 от КТ.

Отразените в акта фактически положения и правната рамка, в която са поставени са идентични в акта и издаденото въз основа на него НП, така че възражението за несъответствието в този смисъл е напълно голословно.

Актът и НП са издадени от териториално и материално компетентни органи, предвид делегацията на права с представената заповед на изпълнителния директор на ИА“ИТ“ и с разпоредбите на чл. 21, ал.4, т.4 вр. чл. 12, т.3 от Устройствения правилник на изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" .

Правилно в АУАН и НП са посочени и санкционните норми: чл. 416, ал.5 от КТ създава компетентност за постановяване на санкционни актове от процесния вид , а чл. 414, ал.3 от КТ предвижда конкретна по вид и размер административно-наказателна отговорност именно за нарушение по чл. 62, ал.1 от КТ.

Въобщо, в рамките на детайлната проверка за процесуална изправност, Съдът не откри отклонение от нормативните изисквания, нито в процедурата по съставяне, връчване, нито в съдържанието на двата административни акта (констативен и санкционен) .

По същество нарушението се оспорва с твърденията, че не е възникнало трудово правоотношение, за уреждане на каквото да е било необходимо сключване на трудов договор в предписаната от закона писмена форма. Твърдението е вярно. То е доказателствено обезпечено, предвид депозираните

от проверяващите и И. свидетелски показания, а също и обясненията на жалбоподателя. Според заявеното от инспекторите С. и М., че по време на проверката на място заварените там лица и жалбоподателя твърдели, че уговорката им била те само да наберат чушки за себе си. В съдебно заседание обаче И. признава, че уговорката всъщност била между другите жени и жалбоподателя - да му помогнат да оберат чушките да не се скапят поради дъждовете, като наберат и за себе си и тези факти Съдът приема за достоверни с оглед конкретните обстоятелства по полагане на труда (едновременно са ангажирани десетина лица за една и съща работа и при наличие на средства за извършването ѝ – кашони на място). Самата И. не е говорила с У., а по своя инициатива и решение се присъединила към другите и отишла сама на полето да бере при договорените между другите условия. Така и за нея е установен фактът, че трудът е полаган и в полза на жалбоподателя, но той, в конкретния случай не обезпечава обективната съставомерност на приписаното нарушение.

За да се приеме наличие на трудово правоотношение следва да са налице неговите необходими /задължителни елементи, без наличието на които такъв вид правоотношение не може да възникне (*essentialia negotii*). Посочени са в *чл.66, ал.1 КТ* и са три: *характер на работата* (трудова функция)- в какви действия се изразява полаганият труд , *място на работа* - къде трябва да се предоставя дължимата престация и *трудова възнаграждение* – това е насрещната престация, която работодателят дължи срещу използването на работната сила. В случая първите два елемента не могат да определят отношенията по вид, защото те са биха били еднакви, както при гражданско правоотношение за извършване на определена работа, така и при трудово правоотношение. Разграничителният елемент е възнаграждението, доколкото трудовото притежава специфики, които именно ще идентифицират процесните отношения.

Вярно е, че кашоните са били налични, тоест подсигурени са средства за упражняване на труда. Контрол няма данни да е упражняван, както няма данни лицата са били инструктирани какво да правят.

Установи се еднозначно от всички гласни доказателствени средства (показанията на завареното на място лице, М. , С. и признанията на жалбоподателя), че не е имало уговорка за заплащане за набраното в полза на жалбоподателя. Уговорката е била да не се заплаща, а всеки да си набере

чушки за себе си, което и всеки берач сторил. Полаганият труд бил възмезден , но получената претастация не е парична и точно това изключва трудовия характер на отношенията.

Възмездността на положения по трудовото правоотношение труд произтича от чл. 242 от КТ, но изискването на чл. 269 е трудовото възнаграждение да се изплаща в пари. Това изискване на вътрешното право е в съответствие с ратифицираната с Указ от Р България **Конвенция 95 за закрила на работата заплата от 1949г. С чл.3 Конвенцията не само предвижда задължително изплащане на трудовото възнаграждение в пари**, но дори въвежда изрична забрана за заплащане не само в натура , но дори и чрез полици, купони и др. (само допълнителни възнаграждения може да се плащат в натура, но не и основното)

В контекста на горното нормативно предвиждане следва следният извод : за да се прецени дали отношенията, възникнали по повод положения и в полза на жалбоподателя труд, са трудово-правни, необходимо е възникналите отношения да притежават елементи на трудови. Един от тях, предвид чл. 269 и 242 КТ, е заплащането на труда и то единствено в пари. Следователно, ако възложилият работа и изпълнителят ѝ са уговорили какъвто и да е друг начин за възмездяване извършването ѝ, но не и пари (нпр. в натура, купони, полици) то трудът, положен в тази работа няма да по трудово, а по друг вид правоотношение.

В настоящия случай уговорката е била за възмездяване в натура - да си набере чушки и то колкото си прецени. Според алинея 2 на чл. 269 само допълнителни трудови възнаграждения или част от тях могат да се изплащат в натура, ако това е предвидено в акт на Министерския съвет, в колективен трудов договор или в трудовия договор. Последното означава, че никога основното трудовото възнаграждение не може да се договаря в натура, както е предвидено в Конвенцията и както следва от константната съдебна практика (по повод дела на работници срещу изплащанията на част от основното трудово възнаграждение не в пари, а в купони за храна). Освен това – възможността за заплащане на трудовото възнаграждение в натура е допустимо само, „ако това е предвидено в акт на Министерския съвет, в колективен трудов договор или в трудовия договор“, а в процесния случай такова предвиждане няма.

При тези данни по делото, неправилно е прието, че между посоченото в НП лице и жалбоподателя са възникнали трудово-правни отношения, тъй като нито е имало такава уговорка между страните за възмездяване на положения труд с пари, нито е имало заплащане в пари, **единствено** под каквато форма може да възмездява престирианият по трудово правоотношение труд . И тъй като такава правоотношение не е възникнало, то за уреждането му не е било задължително сключване на трудов договор в предписаната от закона форма.

Последното определя правилността на твърденията в жалбата ,че е съставомерно нарушение по чл. 62, ал.1 от КТ вр. чл. 1, ал.2 от КТ, поради което неправилно за извършването му е бил санкциониран жалбоподателя, който не е притежавал качеството на работодател.

Все в допълнение на горните съображения следва да се има предвид и бездействието по чл. 405а от КТ, според ал.1 от който „Когато се установи, че работна сила се предоставя в нарушение на чл. 1, ал. 2 (като е прието с обжалваното НП- б.м.), съществуването на трудовото правоотношение се обявява с постановление, издадено от контролните органи на инспекцията по труда, които съгласно ал.4 дават и предписание на работодателя да предложи на работника или служителя сключване на трудов договор. Норми са задължаващи , те не предвиждат права, а задължения за органите – техни адресати. В случая контролните органи са приели съществуването на трудово правоотношение, но не са издали постановление за обявяването му, нито предписание за сключване на трудов договор, за липса на какъвто са ангажирали административно-наказателната отговорност на жалбоподателя с НП, което по представените по-горе съображения следва да се отмени. .

Във връзка с горните изводи следва да се има предвид Решение от 25.06.2012 г. По гр. д. № 15298/2012 г., II г. о., СРС, без касац. Обжалване; Решение № 5370 8 19.05.2006 г. на ВАС, адм. д. № 416/2006 г., VI о,

На основание чл. 36, ал.4 от ЗАНН вр. чл. 143, ал.3 и чл. 144 от АПК и чл. 78, ал.1 от ГПК следва да се присъди в полза на жалбоподателя в тежест на ДИТ Пазарджик сторени от първия разноси за адвокатски хонорар. Както предвижда **чл. 78, ал.1 ГПК**, това право е само за **присъждане на разноси за един адвокат**, което нормативно предвиждане е отчело възможността за известна недобросъвестност относно необходимостта от участие на втори и всеки следващ адвокат , което , при задължение за заплащане и на неговия хонорар, би утежило значително материално страната, в тежест на която ще се стоварят разноските. Затова предвиждането е за **заплащане сторените разноси за един адвокат**. В този смисъл е и сложилата се съдебна практика - Определение № 346 от 3.06.2013 г. на ВКС по ч. гр. д. № 3546/2013 г., IV г. о., ГК, докладчик председателят Надежда Зекова; Определение № 258 от

30.07.2018 г. на ВКС по гр. д. № 4409/2017 г., III г. о., ГК, докладчик съдията Марио Първанов; Определение № 2490 от 16.03.2022 г. на ВАС по адм. д. № 1832/2022 г., II о., докладчик председателят Таня Радкова; Определение № 50154 от 4.10.2022 г. на ВКС по гр. д. № 4669/2021 г., II г. о., ГК, докладчик съдията Здравка Първанова и всички останали, постановени от ВКС. Следователно, при решение за отмяна на НП, в тежест на ДИТ следва да се присъдят само сторените разноси за единия адвокат, а другата претенция следва да се отхвърли като неоснователна.

Наред с това, против подлежащата на уважаване стои не само резонно, но и основателно възражение за прекомерност. Съгласно чл. 63д, ал.2 ЗАНН – „Ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, съдът може по искане на насрещната страна да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част, *но не по-малко* от минимално определения размер съобразно чл. 36 от Закона за адвокатурата“, която норма препраща към Наредбата за минималните адвокатски възнаграждения. Следователно преценката за прекомерност е ограничена в своя минимум до нормативно установения минимален праг 300 лева , в който смисъл е т.3 от ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ 6/2012 на ВКС, ОБщо събрание на гражданска и търговска колегии . Така, заплатените 500 лева, се явяват завишени, предвид фактическата и правна сложност на делото, очертани от неговия предмет и обема на относимия доказателствен материал, събран в съдебното следствие на единственото проведено по делото открито съдебно заседание. Следва да се присъди възнаграждение съгласно предписанието на чл. 18, ал.2 вр. чл. 7, ал., т.2 от Наредбата за минималните адвокатски възнаграждения (400 по т.1 +10% за горницата над 1000 лева при глоба 1500 или - 50 лева) 450 лева в полза на жалбоподателя и в тежест ДИТ Пазарджик, тъй като над този размер искането за присъждане на разноси е неоснователно, както и това за присъждане на втори адвокатски хонорар.

По изложените горе съображения и на основание чл. 63, ал.1 от ЗАНН Пазарджишкият районен съд:

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Наказателно постановление 13-2200338/27.10.22 на директор на Дирекция „Инспекция по труда“ гр. Пазарджик, с което на И. Ф. У. с. Априлци, ЕГН ***** против жалбоподателя на основание чл. 416, ал.5 вр. Чл. 414, ал.3 от КТ за нарушение на чл. 62, ал.1 вр.чл. 1 , ал.2 от КТ е наложена глоба в размер на 1500 лв.

ОСЪЖДА Дирекция „Инспекция по труда“-гр. Пазарджик към ИА4ГИТ“ да заплати на И. Ф. У. с. Априлци, ЕГН ***** сума в размер на 450 лева, като отхвърля претенцията за разноси в останалата ѝ част като неоснователна.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд Пазарджик в 14-дневен срок от получаване на съобщенията от страните.

Съдия при Районен съд – Пазарджик: _____